

Jak dbać o mózg i uczyć się efektywnie oraz z przyjemnością [1]

Nasz mózg to centrum dowodzenia całym organizmem – odpowiada za myślenie, zapamiętywanie, podejmowanie decyzji i wiele innych procesów. Dbając o jego kondycję, możemy poprawić swoją koncentrację, pamięć i zdolność do nauki. Warto również poznać metody efektywnego uczenia się, które nie tylko przyspieszą zdobywanie wiedzy, ale sprawiają, że proces ten stanie się przyjemniejszy.

Jak dbać o mózg? Warto pamiętać o kilku ważnych kwestiach: zdrowa dieta, aktywność fizyczna, sen, ćwiczenia umysłowe, zarządzanie stresem, efektywne metody nauki, używanie zmysłów. Rozbijanie materiału na części, regularne powtarzanie, poszukiwanie praktycznego zastosowania wiedzy, uczenie innych to sposoby, by nauka stała się bardziej efektywna i atrakcyjna.

Mózg potrzebuje odpowiednich składników odżywczych, by działać na najwyższych obrotach. Kluczowe są: kwasy omega-3 – znajdujące się w rybach (np. łosoś, makrela), orzechach włoskich i siemieniu lnianym. Antyoksydanty obecne w jagodach, pomidorach, brokułach i zielonej herbacie wspomagają funkcjonowanie neuronów, a także chronią mózg przed stresem oksydacyjnym, witaminy z grupy B – dostępne w produktach pełnoziarnistych, jajkach i warzywach liściastych, wspierają koncentrację i pamięć. Umieszczenie tych produktów w swojej codziennej diecie z pewnością sprawi, że nasz organizm będzie odżywiony i gotowy na edukacyjne wyzwania.

Regularne ćwiczenia, takie jak spacer, joga czy bieganie, zwiększają przepływ krwi do mózgu, dostarczając mu tlenu i substancji odżywczych. Sport poprawia także nastrój dzięki uwalnianiu endorfin, co sprzyja lepszemu skupieniu podczas nauki.

Mózg regeneruje się podczas snu. Bez odpowiedniej ilości odpoczynku trudniej jest przyswajać nowe informacje i zapamiętywać je. Dorośli potrzebują około 7-9 godzin snu na dobę, natomiast dzieci i młodzież nawet więcej. Ważne, by przed zaśnięciem przygotować swój organizm do odpoczynku, unikając niebieskiego światła emitowanego przez urządzenia elektroniczne, szczególnie smartfony.

Rozwiązywanie krzyżówek, granie w szachy, nauka nowych języków – takie aktywności wzmacniają połączenia neuronowe, poprawiając pamięć i zdolność do logicznego myślenia.

Stres negatywnie wpływa na pamięć i koncentrację. Techniki relaksacyjne, takie jak medytacja czy głębokie oddychanie, pomagają zachować równowagę psychiczną. Trening uważności pozwala nie tylko na wyciszenie emocji, ale również na skoncentrowanie się na otaczającej rzeczywistości, z której często docierają do nas bardzo istotne informacje.

Technika „Pomodoro” polega na nauce w krótkich, intensywnych blokach czasowych (np. 25 minut pracy, 5 minut przerwy). Dzięki temu mózg pracuje efektywnie, a zmęczenie jest zminimalizowane. Naprzemiennność aktywności sprawia, że nauka nie jest nużąca, a kilkuminutowe podsumowywanie materiału pozwala go aktywnie przetwarzać i lepiej utrwalać.

Angażowanie wielu zmysłów w procesie nauki zwiększa jej skuteczność. Możesz tworzyć kolorowe notatki lub mapy myśli, czytać na głos, wyobrażać sobie, jak używasz nowej wiedzy w praktyce, powtarzać materiał, wykonując ulubione ćwiczenia fizyczne.

Mózg lepiej przyswaja informacje w małych porcjach niż podczas jednorazowego przyswajania dużej ilości materiału. Planuj naukę etapami, skupiając się na kluczowych zagadnieniach. Rozkładając naukę na poszczególne dni, dajemy szansę swojemu mózgowi na utrwalenie wiedzy, a tym samym unikamy zmęczenia nauką i nadmiarem informacji.

Powtarzanie materiału w odpowiednich odstępach czasowych (np. po dniu, tygodniu i miesiącu) pomaga utrwalić informacje w pamięci długotrwałej.

Nauka staje się bardziej interesująca, gdy widzimy jej sens. Spróbuj używać nowych umiejętności w codziennym życiu lub twórz projekty, które wymagają wykorzystania zdobytych informacji. Opowiadaj innym, czego się nauczyłeś. Sprawdzaj, czy poznane prawa, fakty i zależności można zaobserwować w codziennym życiu.

Tłumaczenie komuś materiału, którego się uczysz, pomaga lepiej zrozumieć i utrwalić informacje. To tzw. metoda Feynmana, która angażuje różne obszary mózgu odpowiedzialne za przetwarzanie wiedzy, rozumienie emocji, nawiązywanie relacji i rozwiązywanie sytuacji problemowych.

Jak sprawić, by nauka była ciekawa? Nic łatwiejszego! Wykorzystuj nowe technologie, łącz naukę z zainteresowaniami, eksperymentuj z różnymi metodami, twórz przyjazne otoczenie do nauki, motywuj się nagrodami.

Jeśli masz pasję, spróbuj powiązać ją z materiałem, którego się uczysz. Na przykład, ucząc się języka obcego, oglądaj filmy lub czytaj książki w tym języku na interesujące Cię tematy. Uwielbiasz spędzać czas na łonie natury? Zabierz ze sobą notatki i wybierz miejsce, które pozwoli Ci szybciej zapamiętać i utrwalić ważne definicje i przykłady. Preferujesz naukę w grupie? Zaproś znajomych, którzy pomogą Ci zrozumieć to, czego się uczysz. Wspólnie z pewnością rozwiążecie każdą zagwozdkę.

Nie każdy lubi uczyć się z książek. Wypróbuj słuchanie audiobooków, uczestnictwo w warsztatach lub samodzielne tworzenie projektów. Aplikacje edukacyjne, filmy na YouTube, podcasty czy quizy online mogą uczynić naukę bardziej interaktywną i angażującą.

Wybierz spokojne miejsce, pozbawione rozpraszaczy i zadбай o dobre oświetlenie oraz wygodne krzesło.

Po zakończeniu nauki zaplanuj coś przyjemnego – ulubiony film, spacer czy smaczną przekąskę. System nagród sprawia, że nauka staje się bardziej satysfakcjonująca, a nasz mózg ma szansę odpocząć i zregenerować się po intensywnej pracy.

Dbanie o nasz wewnętrzny system zarządzania, czyli mózg i stosowanie efektywnych metod nauki to klucz do sukcesu w zdobywaniu wiedzy. Zrozumienie, w jaki sposób lubimy się uczyć, co sprzyja szybszemu zapamiętywaniu i przetwarzaniu informacji przez nasz system nerwowy uczyni nas świadomymi swych zasobów ludźmi i pozwoli na lepsze zarządzanie czasem. Przy odpowiednim podejściu nauka może stać się nie tylko łatwiejsza, ale również bardziej inspirująca i przyjemna.

Zespół Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej

Links:

[1] <https://spskalmierzyce.noweskalmierzyce.pl/en/node/2310>